

ГОДИШЊИ ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЗА 2020. ГОДИНУ

1. УВОД

Инспекцијски надзор над применом Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС”, бр. 77/19) и других прописа, којима се уређује обављање поштанских услуга, обављају инспектори за поштанске услуге, сагласно овлашћењима утврђеним чланом 87. до 95. овог закона.

Годишњи план инспекцијског надзора за 2020. годину Групе за инспекцијски надзор, у Сектору за електронске комуникације и поштански саобраћај Министарства трговине, туризма и телекомуникација, донет је у складу са чланом 10. Закона о инспекцијском надзору (Службени гласник РС, бр. 36/15, 44/18- др. закон и 95/18).

Наиме, годишњи план инспекцијског надзора доноси инспекција, и то на основу прикупљених података и праћења и анализирања стања у области надзора из свог делокруга и процењеног ризика.

Сврха доношења годишњег плана инспекцијског надзора је повећање ефикасности и транспарентности рада инспекције за поштанске услуге, као и јачање поверења корисника поштанских услуга у њен рад.

Годишњи план инспекцијског надзора садржи: општи приказ планираних активности Групе за инспекцијски надзор у циљу спровођења закона и других прописа којима се уређује обављање поштанских услуга, учесталост вршења инспекцијског надзора по областима и надзиране субјекте, територијално подручје на коме ће се вршити надзор, планиране мере и активности превентивног деловања и планиране мере и активности за спречавање неовлашћеног обављања делатности и вршења активности нерегистрованих субјеката, итд. Исти ће бити спроведен кроз оперативне (шестомесечне, тромесечне и месечне) планове инспекцијског надзора.

2. УЧЕСТАЛОСТ ВРШЕЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ПО ОБЛАСТИМА

Инспекцијски надзори ће се вршити код јавног поштанског оператора (Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд) и осталих поштанских оператора, како у седишту, тако и у њиховим огранцима (пословницама).

У том смислу, инспекција за поштанске услуге ће вршити контролу над обављањем универзалне поштанске услуге у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају, која обухвата следеће (члан 18. Закона о поштанским услугама):

- 1) пријем, прераду, превоз и уручење писмоносних пошиљака масе до 2 kg;
- 2) пријем, прераду, превоз и уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, без обзира на лимите;
- 3) пријем пакета масе до 10 kg у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају;
- 4) уручење пакета масе до 20 kg у међународном поштанском саобраћају;
- 5) пријем, прераду, превоз и уручење секограма масе до 7 kg без наплате поштарине у унутрашњем поштанском саобраћају;
- 6) пријем, пренос и исплату поштанске упутнице.

За обављање универзалне поштанске услуге овлашћује се Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд. Јавни поштански оператор има обавезу пружања универзалне поштанске услуге на територији Републике Србије, коју обавља на основу посебне лиценце, издату од стране надлежног органа (независног регулаторног тела). Универзалну поштанску услугу, осим

резервисаних поштанских услуга, могу обављати и други поштански оператори, на основу лиценце.

Резервисане поштанске услуге су део универзалне поштанске услуге који је поверен јавном поштанском оператору и обухватају (члан 24. Закона о поштанским услугама):

1) пријем и/или прераду и/или превоз и/или уручење писмоносних поштанских пошиљака масе до 50 gr, ако им је цена нижа од износа који је два и по пута већи од цене писмоносне пошиљке најбрже категорије према важећем ценовнику овлашћеног поштанског оператора, даваоца универзалне поштанске услуге;

2) пријем и/или прераду и/или превоз и/или уручење писмена у судском, управном и прекршајном поступку, као препоручених поштанских пошиљака, без обзира на лимите;

3) пријем и/или пренос и/или исплату поштанских упутница.

Остале поштанске услуге могу да пружају сви поштански оператори на основу одобрења, издатог од стране надлежног органа. У остале поштанске услуге спадају:

1) пријем, прерада, превоз и уручење пакета масе преко 10 kg у унутрашњем поштанском саобраћају;

2) пријем, прерада и превоз пакета масе преко 10 kg у међународном поштанском саобраћају, у полазу;

3) прерада, превоз и уручење пакета масе преко 20 kg у међународном поштанском саобраћају, у долазу;

4) услуге додатне вредности;

5) допунске услуге.

Услуге додатне вредности су поштанске услуге које имају посебне захтеве у погледу квалитета и начина пријема, прераде, превоза и уручења. У њих спадају:

1) курирске услуге које подразумевају пријем поштанске пошиљке на адреси пошиљаоца и директан превоз и уручење на адреси примаоца, без прераде;

2) експрес услуге које подразумевају пријем, прерада, превоз и уручење поштанских пошиљака у најкраћим и гарантованим роковима;

3) услуге електронског праћења од пријема до уручења поштанске пошиљке;

4) услуге при којима пошиљалац, ради додатних упутстава у вези са уручењем поштанске пошиљке, има директну комуникацију са лицем које непосредно обавља поштанску услугу;

5) уручење пошиљке са уговореним временом уручења;

6) друге услуге у складу са законом.

Допунске услуге су поштанске услуге које садрже посебан начин поступања у току пријема, прераде, превоза и уручења поштанских пошиљака и обухватају услуге по захтеву примаоца и услуге по захтеву пошиљаоца.

Редовни инспекцијски надзори ће бити учесталији код оних поштанских оператора на чије је пословање, односно пружање услуга, било највише пријава, односно приговора, у претходној години. Ванредни инспекцијски надзори ће се вршити као приоритетни, уколико се оцени да се хитно морају предузимати одређене мере, уколико су у питању утврђујући надзори (поступања по захтевима странака за утврђивање испуњености услова за отпочињање обављања делатности поштанских услуга) и уколико се дође до сазнања о постојању незаконитости (нпр. обављање делатности без одговарајуће дозволе или уписа у регистар привредних субјеката). После сваког поступка редовног или ванредног инспекцијског надзора, који је окончан налагањем или предлагањем одређених мера, обавезно се врши контролни инспекцијски надзор, којим се утврђује извршења мера наложених или предложених у поступку редовног или ванредног инспекцијског надзора.

3. НАДЗИРАНИ СУБЈЕКТИ

Годишњим планом инспекцијског надзора за 2020. годину обухваћене су следеће активности Групе за инспекцијски надзор, односно редовни инспекцијски надзори и студијске

посете код привредних субјеката, како у њиховим седиштима, тако и у огранцима, и то по кварталима:

І квартал

1. Јавно предузеће „Пошта Србије”, Београд (Главни поштански центар „Ниш”, на адреси Димитрија Туцовића бб, Ниш, и Главни поштански центар „Нови Сад”, на адреси Приморска 5, Нови Сад);
2. AKS EXPRESS KURIR doo Šabac (у седишту у Шапцу, на адреси Гаврила Принципа бб, и огранцима у Нишу, на адреси Топонички пут бб, Новом Саду, на адреси Приморска 82 а, и Београду, на адреси Панчевачки пут 92 ц);
3. BEXEXPRESS doo Šabac (у седишту у Шапцу, на адреси Краља Милутина 146, и огранцима у Нишу, на адреси Топлички партизански одред бб, Новом Саду, на адреси Руменачки пут бб, и Београду, на адреси Панчевачки пут бб);
4. "FLYING CARGO YU" d.o.o, Аутопут 22, Београд;
5. TIM KOP PREDUZEĆE ZA USLUGE I MAŠINSKO GRAĐEVINSKE RADOVE doo, Beograd (у седишту у Београду и огранку у Нишу, на адреси Вузантијски булевар 88);
6. ROYAL EXPRESS DOO Beograd (у седишту у Београду, на адреси Кумодрашка 240,);
7. Предузетници на подручју Београда.

II квартал

1. Јавно предузеће „ПОШТА СРБИЈЕ” Београд, Главни поштански центар „Београд”, на адреси Угриновачка 210/ б, Београд;
2. DRUŠTVO ZA VRŠENJE KURIRSKIH USLUGA YU-PD EXPRESS doo, BEOGRAD (у седишту у Београду, на адреси Пазовачки пут 14 -16, и огранцима у Нишу, на адреси Ивана Милутиновића 30, и Великој Плани, на адреси 10. октобра 83);
3. DHL MEĐUNARODNI VAZDUŠNI EKSPRES DOO BEOGRAD (NOVI BEOGRAD) (у седишту у Београду, на адреси Булевар Михајла Пупина 10 г, и огранку у Нишу, на адреси Новопазарска 11);
4. COURIER SERVICE STAR DOO Beograd-Novı Beograd, на адреси Јурија Гагарина 14 л, локал 5;
5. ONE DAY EXPRESS doo Niš, на адреси Књажевачка 11, Ниш;
6. ROYAL EXPRESS DOO Beograd (у огранку у Нишу, на адреси Топлички партизански одред бб);
7. Предузетници на подручју Београда;
8. Поштански оператори на подручју Зајечара.

III квартал

1. DRUŠTVO ZA PRIKUPLJANJE PREVOZ I ISPORUKU POŠILJAKA CITY EXPRESS DOO BEOGRAD (у седишту у Београду, на адреси Светог Саве 36, и огранцима у Нишу, на адреси Цариградска 131, Крагујевцу, на адреси Вишка 6, и Крушевцу, на адреси Јасички пут бб);

2. AKS EXPRESS KURIR doo Šabac (у огранцима у Крагујевцу, на адреси Драгослава Срејовића 53, и Крушевцу, на адреси Јасички пут бб);

3. BEXEXPRESS doo Šabac (у огранцима у Крагујевцу, на адреси Драгослава Срејовића 53, и Крушевцу, на адреси Јасички пут бб);

4. DRUŠTVO ZA VRŠENJE KURIRSKIH USLUGA YU-PD EXPRESS DOO, BEOGRAD (у огранку у Крагујевцу, на адреси Драгослава Срејовића 53, и Крушевцу, на адреси Живорада Станковића бб);

5. "FLYING CARGO YU" d.o.o, Аутопут 22, Београд (у пословници у Нишу, на адреси Југбогданова 9 (локал L1));

6. SPRINTER AGENCIJA ZA RAZNOŠENJE POŠILJKI SKALUŠEVIĆ TATJANA PREDUZETNIK BEOGRAD (NOVI BEOGRAD, Бродарска 6);

7. ROYAL EXPRESS DOO Beograd (у пословници у Новом Саду, на адреси Булевар Патријарха Павла 102);

8. Предузетници на подручју Београда.

IV квартал

1. AKS EXPRESS KURIR doo Šabac (у огранцима у Суботици, на адреси Фочанска 21 а, и Лесковцу, на адреси Златиборска 2);

2. BEXEXPRESS doo Šabac (у огранцима у Суботици, на адреси Душана Крањског бб, и Врању, на адреси Партизански пут 87);

3. DRUŠTVO ZA VRŠENJE KURIRSKIH USLUGA YU-PD EXPRESS doo, BEOGRAD (у огранцима у Суботици, на адреси Сенћански пут 75, и Лесковцу, на адреси Обрада Лучића бб);

4. DRUŠTVO ZA PRIKUPLJANJE PREVOZ I ISPORUKU POŠILJAKA CITY EXPRESS DOO BEOGRAD (у огранку у Суботици, на адреси Сенћански пут 93);

5. GEBRÜDER WEISS TRANSPORT AND LOGISTICS DOO DOBANOVCI GEBRDER WEISS TRANSPORT AND LOGISTICS DOO DOBANOVCI, Београдска бб, Београд;

6. ONE DAY EXPRESS doo Niš, Књажевачка 11, Ниш;

7. Предузетници на подручју Панчева и Јагодине.

Када су у питању поступања по представкама корисника и захтевима за утврђивање испуњености услова за отпочињање обављања делатности поштанских услуга, процењено је да ће се на месечном нивоу извршити између 15 и 20 ванредних инспекцијских надзора.

Свим наведеним субјектима који су предвиђени Годишљим планом инспекцијског надзора за 2020. годину, код којих ће се обављати редовни надзори и службене саветодавне посете, је додељен средњи ниво ризика.

Расположиви ресурси Групе за инспекцијски надзор су два инспектора за поштанске услуге и руководиоца групе са овлашћењима инспектора за поштанске услуге.

4. ВРСТЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Редован, ванредан, контролни и мешовити инспекцијски надзор

Инспектори за поштанске услуге ће у 2020. години вршити:

1) редовне инспекцијске надзоре код поштанских оператора који обављају поштанске услуге на основу одговарајуће дозволе, издате од стране надлежног органа (према планираним активностима);

2) ванредне инспекцијске надзоре - поступања по пријавама грађана;

3) ванредне инспекцијске надзоре - поступања на основу сазнања о постојању незаконитости;

4) ванредне инспекцијске надзоре (утврђујуће) - поступања по захтевима странака за утврђивање испуњености услова за отпочињање обављања делатности поштанских услуга;

5) контролне инспекцијске надзоре – утврђивање извршења мера наложених или предложених у поступку редовног или ванредног инспекцијског надзора;

6) мешовите инспекцијске надзоре (истовремено као редовне и ванредне надзоре код истог привредног субјекта, уколико се њихови предмете поклапају делимично или у целисти или су повезани).

Руководилац инспекције или друго лице које је за то овлашћено издаје писани налог за инспекцијски надзор. За контролни инспекцијски надзор не издаје се налог.

Инспектор има обавезу да обавести надзирани субјект о времену почетка предстојећег инспекцијског надзора, најкасније три дана пре почетка (у папирном облику или електронским путем).

5. ПРЕВЕНТИВНО ДЕЛОВАЊЕ

Превентивно деловање инспекције подразумева јавност рада, и то: објављивање важећих прописа, планова инспекцијског надзора и контролних листи, обавештавање јавности о променама прописа и правима и обавезама за надзиране субјекте, обављање превентивних инспекцијских надзора и друге активности.

Службене саветодавне посете се обављају према планираним активностима, а могу да се обављају и на захтев надзираног субјекта. О свакој службеној посети инспектор сачињава службену белешку. Ако се у саветодавној посети уочи недостатак у пословању, инспектор у року од осам дана упућује допис са препорукама о томе како да се тај недостатак отклони и у ком року.

Уколико надзирани субјект не обавести инспекцију о свом поступању по препорукама или уколико не поступи по њима, може се покренути ванредан инспекцијски надзор.

6. ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Теренски и канцеларијски инспекцијски надзор

Теренски инспекцијски надзор се врши у пословним просторијама поштанских оператора, који обављају поштанске услуге на основу дозволе издате од стране надлежног органа, и других привредних субјеката. Наиме, врши се непосредан увид у поштанске пошиљке, пословне књиге и другу документацију која се односи на обављање поштанских услуга, прегледају се возила којима се превозе поштанске пошиљке (инспектор има права да прегледа и возила која се налазе ван пословних просторија), фотографише се или врши видео снимање простора и возила и других ствари које су предмет инспекцијског надзора, узимају се писане и усмене изјаве од одговорних лица и сведока о питањима која су од значаја за утврђивање чињеничног стања и друго.

Канцеларијски инспекцијски надзор се врши у службеним просторијама инспекције, и то увидом у пословне књиге и другу документацију надзираног субјекта, која се односи на обављање поштанских услуга, и податке о надзираном субјекту прибављене по службеној дужности. Уколико инспектор сматра да ће ефикасност поступка инспекцијског надзора бити већа, као и то да није потребно бити физички присутан у објекту, вршиће посредан инспекцијски надзор, односно наложиће привредном субјекту да му на увид достави потребну документацију и податке (члан 21. Закона о инспекцијском надзору и члан 91. Закона о поштанским услугама).

Инспектори за поштанске услуге имају овлашћења да обављају инспекцијски надзор на целој територији Републике Србије.

7. ПРЕДМЕТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

У складу са датим овлашћењима из члана 87. до 95. Закона о поштанским услугама, инспектори за поштанске услуге ће у погледу предмета инспекцијског надзора контролисати следеће:

- 1) да ли привредни субјекти (поштански оператори) обављају поштанске услуге у складу са издатом дозволом (лиценцом, посебном лиценцом или одобрењем);
- 2) да ли привредни субјекти (поштански оператори и други) обављају поштанске услуге неовлашћено, без одговарајуће дозволе;
- 3) да ли привредни субјекти (поштански оператори и други) обављају универзалну поштанску услугу без посебне лиценце, односно без лиценце;
- 4) да ли поштански оператори (јавни поштански оператор и други поштански оператори), који поседују посебну лиценцу, односно лиценцу, обезбеђују доступност универзалне поштанске услуге сваки радни дан најмање пет дана у недељи;
- 5) да ли поштански оператори (јавни поштански оператор и други поштански оператори) поступају у складу са својим општим условима за обављање поштанских услуга;
- 6) да ли поштански оператори приликом пријема откупних и вредносних пошиљака врше увид у личну исправу корисника са фотографијом и евидентирају број личне исправе;
- 7) да ли су поштански оператори обезбедили неповредивост тајности писама и других средстава општења;
- 8) да ли су поштански оператори на видљив начин истакли радно време са корисницима поштанских услуга на улазу у пословне просторије где се обављају поштанске услуге;
- 9) да ли поштански оператори преносе и уручују поштанске пошиљке у складу са прописаним роковима;
- 10) да ли поштански оператори обављају пријем, пренос или уручење поштанских пошиљака чија је садржина забрањена;
- 11) да ли поштански оператори, приликом пријема регистроване поштанске пошиљке, пошиљаоцу издају потврду о пријему која садржи све елементе на основу којих се може утврдити идентитет пошиљке, као што је име или натив и адреса примаоца, број пошиљке, датум пријема, маса, вредност, опис садржине, наплаћена поштарина и и други подаци о пошиљци;

12) да ли поштански оператори, на захтев надлежног министарства или регулаторног тела, у утврђеним роковима достављају податке у вези са обављањем поштанских услуга;

13) да ли поштанске пошиљке испуњавају услове прописане Законом о поштанским услугама и другим прописима, којима се уређује обављање поштанских услуга;

14) да ли поштански оператори испуњавају друге обавезе прописане Законом о поштанским услугама и другим прописима, којима се уређује обављање поштанских услуга.

8. МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ПРЕВЕНТИВНОГ ДЕЛОВАЊА И МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НЕОВЛАШЋЕНОГ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ И ВРШЕЊА АКТИВНОСТИ ОД СТРАНЕ НЕРЕГИСТРОВАНИХ СУБЈЕКТА

Инспектори за поштанске услуге ће, у зависности од утврђеног чињеничног стања у поступку инспекцијског надзора и током превентивног деловања, а сходно овлашћењима утврђеним Законом о поштанским услугама и Законом о инспекцијском надзору, предузимати следеће мере:

1) Налогати да му се стави на увид потребна документација, ако се та документација не налази у објекту у коме се врши надзор;

2) налагати отклањање утврђене неправилности, када се утврди да пропис није примењен или је погрешно примењен;

3) налагати повраћај више наплаћене поштарине;

4) налагати обештећење корисника због губитка или оштећења регистроване поштанске пошиљке;

5) подносити пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно подносити захтев за покретање прекршајног поступка;

6) привремено одузимати поштанске пошиљке, чији је садржај забрањен, и предмете, који су били употребљени, намењени или су настали извршењем прекршаја, привредног преступа или кривичног дела;

7) привремено забранити обављање делатности, уколико се инспектору онемогући вршење надзора или се неовлашћено обавља делатност;

8) привремено одузети дозволу, уколико корисник дозволе не поступа у складу са издатом дозволом;

9) предлагати и предузимати превентивне мере и радње у циљу спречавања повреда закона и других прописа;

10) друге мере и активности.

Инспекција за поштанске услуге ће своје превентивно деловање остварити објављивањем важећих прописа, планова инспекцијског надзора и контролних листи, обавештавањем јавности о променама прописа (правима и обавезама за надзиране субјекте), планираним службеним саветодавним посетама и службеним саветодавним посетама на захтев привредних субјеката итд.

Поред редовних активности, инспекција за поштанске услуге ће наставити да интензивно сарађује са другим надлежним органима и инспекцијама, пре свега са тржишном инспекцијом у делу сузбијања недозвољене трговине. Наиме, наставиће се активности на давању доприноса у спречавању нелегалне трговине путем поштанских пакета, која се обавља преко интернета. С тим у вези, треба истаћи да су представници инспекције чланови Радне групе за сузбијање недозвољене трговине, при Координационој комисији Владе и да предложени ходограми за реализацију активности исте, са јасно дефинисаним обавезама сваке од инспекција и утврђеном динамиком спровођења, након усвајања на Седници Координационе комисије Владе, постају обавезујући за све инспекције, укључујући и инспекцију за поштанске услуге. То практично значи, да преузете обавезе из ходограма, постају део редовних активности, уврштене у планове рада инспекције, сачињавање и подношење извештаја радној групи и слично.